

## **Robert Vannoy, Podstawy prorocत्व, Wykład 2**

### **Świadomość prorocza i historia proroków**

C. 3. Istnieje rozróżnienie między własnym słowem proroka a słowem Bożym, które on wypowiedział

Zrobiłem komentarz do C. 3. „Istnieje różnica między własnym słowem proroka a słowem Bożym, które on wypowiedział”. Jak już wspominałem, prorok nie miał głosić własnych myśli, idei czy spostrzeżeń, miał głosić słowo Boże. Mówię tutaj, że prorok mógł dokonać rozróżnienia między swoimi własnymi słowami a słowami Boga. Myślę, że bardzo ważne jest, aby mieć jasność co do tego rozróżnienia, kiedy przechodzimy przez tę proroczą funkcję. Nie można mówić, że prorocy przekazywali własne idee i że te idee służyły następnie jako słowo Boże. To całkiem inna konstrukcja. Myślę, że staje się to jasne, gdy spojrzymy na pewne fragmenty, w których dokonuje się rozróżnienia między własnymi pomysłami proroka a przesłaniem, które przekazał im Bóg. Prorok był świadomy tego rozróżnienia.

Tak więc prawdą jest, że Boskie słowo jest dane przez instrument ludzki, przez proroka, i że Bóg uwzględnia w głoszeniu Swego Słowa cechy osobiste proroka, jego pochodzenie, temperament, sposób myślenia, wszystkie te rodzaje odmian. Chociaż to prawda, jako część organicznego poglądu na naturę boskiej inspiracji, który nie umniejsza ani nie umniejsza boskiego charakteru przesłania. Bóg tak przygotował te osoby z ich osobowości, darami, sposobami myślenia i tak dalej, że bierze to do głoszenia swojego słowa, ale to pozostaje słowem Bożym.

#### A. Przykład: 2 Sam 7 – Dawid i Natan

Teraz pozwólcie, że podam wam kilka przykładów, które, jak sądzę, wyjaśniają to rozróżnienie. Pierwszy znajduje się w 2 Samuela 7 z pewnymi interakcjami między Dawidem a prorokiem Natanem. W 2 Samuela 7:1 czytamy: „Kiedy król zamieszkał w swoim pałacu, a Pan dał mu odpocznienie od

wszystkich otaczających go wrogów, rzekł do proroka Natana : Oto mieszkam w pałacu cedr, podczas gdy Arka Boża pozostaje w namiocie. Natan odpowiedział królowi: „Cokolwiek masz na myśli, zrób to, bo Pan jest z tobą”. Postaw się na miejscu Natana. Dawid przychodzi do ciebie i mówi, że chciałem zbudować świątynię dla arki. Dlaczego miałbyś się sprzeciwiać? To szlachetne pragnienie oddawania czci Panu. Myślę jednak, że niebezpieczeństwo polega na łączeniu woli Pana z naszymi dobrymi pomysłami lub szlachetnymi pragnieniami.

I co dalej czytasz? „Tej nocy Pan skierował do Natana następujące słowo: „Idź i powiedz mojemu słudze Dawidowi, że tak mówi Pan”. Teraz nie masz pomysłów Natana, ale masz słowo Pana. „Czy to ty zbudujesz mi dom na mieszkanie?” Nie będę poświęcał czasu na czytanie tego wszystkiego, ponieważ już przeczytałem punkt, który chcę poruszyć. Poniżej znajduje się przesłanie od Pana przekazane przez Natana, które zasadniczo mówi: „Dawidzie, nie masz mi budować domu”, czyli świątyni; „Zbuduję ci dom”, a „domu” jest poczucie dynastii. Ale jest rodzaj gry słów, kiedy przechodzisz przez ten fragment. A Pan mówi: „Moje słowo jest takie, że zbuduję ci dom. Zbuduję ci dynastię. Będzie trwać wiecznie. Twój syn, Salomon, zbuduje dom Pana, ale nie ty. Bo nie taka jest moja wola względem ciebie”.

Natan musiał więc wrócić do Dawida, poprawić swoje słowa i zastąpić je słowem Bożym. Zamiast wtedy powiedzieć: „Śmiało, zrób to, Pan jest z tobą”, musiał powiedzieć: „Nie, nie rób tego. To jest dla Salomona. To nie do ciebie należy. Tu rozróżnienie między słowem proroka a słowem Bożym jest całkiem jasne. Nathan był całkowicie świadomy tego wyróżnienia. Tak więc w życiu Natana nie ma prawdziwego zamieszania co do tego, czym jest słowo Boże i jak różni się ono od jego własnego poglądu.

Jeśli spojrzysz na swoją stronę z cytatami 1, pierwszy akapit u góry. To jest artykuł z Księgi *Prawa i Proroków* oraz artykuł o 2 Samuela 7:1-5. „Zrób wszystko, co leży ci na sercu, tak mówi Nathan, on daje królowi całkowitą wolność. Prorok ma tu na myśli, że Dawid powinien wykonać wszystko, co myśli,

rozważa, proponuje w sprawie arki. Powodem, dla którego Natan to zrobił, jest to, że Jahwe jest z królem!” Widzicie, on mówi: „Śmiało, zrób to. Pan jest z wami!” „To jest naprawdę widoczne w całym jego życiu. Zdaniem Natana ta podstawa jest wystarczająca do realizacji jego planu i udzielanych przez niego rad. W rzeczywistości „Jahwe jest z tobą” jest absolutną prawdą. Ale Nathan popełnia błąd co do konsekwencji. Wkrótce się dowie... Nie oznacza to, że zamiary króla należy odrzucić, bo w 1 Krl 8:18 (i to jest interesujące) Salomon mówi, że Pan powiedział do jego ojca Dawida: że miałeś zamiar zbudować dom w moim imieniu, dobrze zrobiłeś, że miałeś taki zamiar. Ale to nie jest moja wola, ale prorok powinien najpierw poczekać na Boże objawienie. Jego dobra intencja nie zawsze była tym samym, co słowo Boże. To, że Natan również pragnął świątyni dla Boga Izraela, samo w sobie nie było złe. Popełniony błąd polegał na tym, że przemawiał jak człowiek, a nie jak prorok, podczas gdy jego opinia jako proroka była specjalnie pytana”. Myślę więc, że jest to przypadek, w którym widzisz wyraźne rozróżnienie między słowem Natana a słowem Bożym.

#### B. Przykład: 1 Sam. 16 – Namaszczenie Dawida przez Samuela

Powiedziałem, że chcę wrócić do 1 Księgi Samuela 16. W 16:1 Pan powiedział do Samuela: „Jak długo będziesz opłakiwał Saula?” Ma swoją prywatną wiadomość, z którą musi skonfrontować Saula. Ale potem Pan mówi: „Wysłę cię do Jessego i chcę, żebyś namaścił jego syna”. A Samuel w 1 Samuela 16 udaje się do Betlejem do domu Jessego, a potem widzisz w wersecie 6: „Kiedy przybyli, Samuel zobaczył Eliaba i pomyślał (oto myśli Samuela, jego pomysł): „Z pewnością pomazaniec Pański stoi tutaj przed Pan.” To jego opinia. Ale w wersecie 7 czytamy, że „Pan rzekł do Samuela: „Nie zważaj na jego wygląd ani na wzrost, bo go odrzuciłem. Pan nie patrzy na to, na co patrzy człowiek. Człowiek patrzy na wygląd zewnętrzny, ale Pan patrzy na serce”. Potem mówi: Eliab nie jest tym jedynym. Odrzuciłem Eliaba. Powołuje wszystkich innych swoich synów, a mimo to nie są oni wybrani przez Pana. Dochodzisz do wersetu 12, gdzie

przyprawdają Dawida i czytasz w drugiej części wersetu 12: „Wtedy rzekł Pan : Wstań i namaść go. On jest tym jedynym”. Widzicie więc w tym fragmencie, że Samuel miał pewne myśli, pewne uczucia, ale się mylił. Nie zna właściwej osoby, którą wybiera Pan, którą Samuel ma namaścić. Widzisz więc ponownie różnicę między Samuelem a słowem Bożym.

### C. Przykład: Jonasz

Wspomniałem także Jonasza jako kolejną ilustrację. Gdyby Jonasz przyniósł swoje własne poselstwo do Niniwy, byłoby to zupełnie inne słowo niż słowo Boże, które zostało na nim złożone. Ponieważ jego idee nie pokrywały się ze słowem Pana, próbował uniknąć zadania, ale Pan wezwał go z powrotem i powiedział słowo Pana.

### D. Jeremiasz 27-28 – Konflikt Jeremiasza i Chananiaśa

Przejdźmy do innej ilustracji z Księgi Jeremiasza. To jest w Jeremiasza 27:28. To jest spór między fałszywym prorokiem imieniem Chananiaśa a prawdziwym prorokiem Jeremiaszem. W rozdziale 27 Jeremiasz podaje słowo od Pana, słowo prorocze. Zasadniczo to słowo polega na tym, że Juda ma służyć Nabuchodonozorowi, babilońskiemu władcy. Jeśli spojrzysz w 27:12, Jeremiasz mówi: „Przekazałem tę samą wiadomość Sedecjaszowi, królowi Judy. Powiedziałem: Zegnij szyję pod jarzmem króla babilońskiego; służcie jemu i jego ludowi, a będziecie żyli. Dlaczego ty i twój lud macie umrzeć od miecza, głodu i zarazy, którymi Pan zagroził każdemu narodowi, który nie będzie służył królowi Babilonu?” Wolą Bożą jest, aby te narody, w tym Juda, służyły królowi Babilonu.

Cóż, w wersecie 14 mówi: „Nie słuchajcie słów proroków, którzy wam mówią: Nie będziecie służyć królowi babilońskiemu, bo prorokują wam kłamstwa. „Ja ich nie posłałem” — oświadcza Pan. „Oni prorokują kłamstwa w moim imieniu. Dlatego wypędzę was i zginiecie, zarówno wy, jak i prorocy, którzy wam prorokują. Potem powiedziałem do kapłanów i do całego tego ludu : „ Tak mówi

Pan”: – a oto słowo Pana – „Nie słuchajcie proroków, którzy mówią: Już wkrótce przedmioty z domu Pańskiego zostaną sprowadzone z Babilonu. Oni prorokują wam kłamstwa. Nie słuchaj ich. Służ królowi Babilonu, a będziesz żył. Dlaczego to miasto ma stać się ruiną? Jeśli są prorokami i mają słowo Pańskie, niech błagają Pana Zastępów, aby sprzęty, które pozostały w świątyni Pańskiej i w pałacu króla judzkiego, i w Jerozolimie, nie zostały wywiezione do Babilonu. Bo tak mówi Pan Zastępów”. To jest przesłanie Jeremiasza. To słowo od Pana.

Dochodzisz do rozdziału 28 i czytasz o fałszywym proroku, który przychodzi i mówi, że nie powinni słuchać tego, co mówi Jeremiasz. „W piątym miesiącu tego samego roku, czwartego roku, na początku panowania Sedekiasza, króla judzkiego, prorok Chananiaś, syn Azzura, który był z Gibeonu, powiedział do mnie w domu Pana w obecności kapłanów i całego ludu: Tak mówi Pan Zastępów, Bóg Izraela: Złamię jarzmo króla babilońskiego. W ciągu dwóch lat sprowadzę z powrotem na to miejsce wszystkie sprzęty domu Pańskiego, które Nabuchodonozor, król babiloński, usunął stąd i zabrał do Babilonu. Sprowadzę też z powrotem na to miejsce Jojakina, syna Jojakima, króla judzkiego”. Jeśli porównasz ten werset 2 i 3 z wersem 16 poprzedniego rozdziału, zobaczysz, że jest diametralnie odwrotnie. Jak mówi Jeremiasz w 27:16: „Nie słuchajcie proroków, którzy mówią: Już wkrótce przedmioty z domu Pańskiego zostaną sprowadzone z Babilonu”. Oni prorokują kłamstwa”. Chananiaś mówi, że spodziewa się, że Bóg przywróci wszystkie przedmioty: „Jehojachin, król Judy, i wszyscy inni wygnańcy z Judy, którzy udali się do Babilonu, mówi Pan, bo złamię jarzmo króla Babilonu. ”” Cóż, to przesłanie Chananiaśa było sprzeczne z przesłaniem Jeremiasza.

W rozdziale 28, wersetach od 5 do 11, Jeremiasz naprawdę nie ma zbyt wiele odpowiedzi. Zobacz, co mówi w wersetach 5-11. „Wtedy prorok Jeremiasz odpowiedział prorokowi Chananiaśowi wobec kapłanów i całego ludu, który stał w domu Pańskim. Powiedział: „Amen! Niech Pan to uczyni!”. Innymi słowy, myślę, że w tym momencie on mówi: „Chananiaśu, mam nadzieję, że masz rację.

Mam nadzieję, że zostaniemy uwolnieni od Nabuchodonozora, a przedmioty świątyni Pańskiej zostaną zwrócone. Mówi: „Niech Pan spełni słowa, które prorokowałeś, sprowadzając przedmioty z domu Pańskiego i wszystkich wygnańców z powrotem na to miejsce z Babilonu”. Mam więc nadzieję, że masz rację. „Jednakże posłuchaj, co mam do powiedzenia w twoich uszach i w uszach całego ludu: Od najdawniejszych czasów prorocy, którzy byli przed tobą i mną, prorokowali wojnę, katastrofę i zarazę przeciwko wielu krajom i wielkim królestwom. Ale prorok, który przepowiada pokój, zostanie rozpoznany jako prawdziwie posłany przez Pana” – jak? – „tylko jeśli jego przepowiednia się spełni”. Innymi słowy, to, co mówisz, jest sprzeczne z przesłaniem sądu, które głosili prorocy. Więc mówi, cóż, mam nadzieję, że masz rację, ale musimy zobaczyć, co się stanie i tylko jeśli to się spełni, będziemy mogli uznać to za przesłanie od Pana. „Wtedy prorok Chananiaśz zdjął jarzmo z szyi proroka Jeremiasza i złamał je”. Jeremiasz symbolizował jarzmo niewoli babilońskiej, sam je nosząc. „I rzekł [Chananiaśz] wobec całego ludu: Tak mówi Pan: „W ten sam sposób złamię jarzmo Nabuchodonozora, króla babilońskiego, z szyi wszystkich narodów w ciągu dwóch lat”. Jest ten błysk wiadomości. Co wtedy czytasz? W tym momencie prorok Jeremiasz wyruszył w drogę. Więc mówi, że mam nadzieję, że masz rację. Nie sądzę, że jesteś. Będziemy musieli poczekać i zobaczyć. Zasadniczo tak mówi.

Ale co dzieje się w wersetach od 12 do 16? Oto, gdzie znajduje się rozróżnienie. „Wkrótce po tym, jak prorok Chananiaśz” – werset 12 – „złamał jarzmo z szyi proroka Jeremiasza” – coś się wydarzyło – „doszło słowo Pańskie do Jeremiasza” i jakie jest słowo Pańskie? – Pan mówi: „Idź i powiedz Chananiaśzowi: Tak mówi Pan: Złamałeś drewniane jarzmo, ale zamiast niego otrzymasz jarzmo żelazne”. Tak mówi Pan Zastępów, Bóg Izraela: Włożę żelazne jarzmo na szyje wszystkich tych narodów, aby służyły Nabuchodonozorowi, królowi babilońskiemu, i będą mu służyły. dzikie zwierzęta”. Wtedy prorok Jeremiasz powiedział do proroka Chananiaśza: „Słuchaj, Chananiaśzu! Pan cię nie

posłał, a ty przekonałeś ten naród, by pokładał ufność w kłamstwie. Dlatego tak mówi Pan: Zamierzam usunąć cię z powierzchni ziemi. Jeszcze w tym roku umrzesz” – dlaczego? – „ponieważ głosiliście bunt przeciwko Panu”. W siódmym miesiącu tego samego roku zmarł prorok Chananiaś”. To był już siódmy miesiąc, ale w wersecie pierwszym jest mowa, że był to piąty miesiąc tego roku, w którym przekazał to przesłanie. Innymi słowy, dwa miesiące później już nie żył. Ale widzicie, tutaj jest fałszywy prorok. Jeremiasz otrzymał słowo Pana, a fałszywy prorok przychodzi, przekazuje przeciwne przesłanie. Odpowiedź Jeremiasza brzmi: nie sądzę, żebyś miał rację. Mam nadzieję, że jesteś, ale nie sądzę. Ale będziemy musieli zobaczyć. Wtedy słowo Pańskie dociera do Jeremiasza i ma on nowe poselstwo, nowe słowo. Jest bardzo precyzyjny. Potępia Chananiaśa jako fałszywego proroka i mówi: „Słyszałem, że umrzesz”, a po dwóch miesiącach on nie żyje. Myślę więc, że znowu widzisz różnicę między słowem Jeremiasza a jego początkową reakcją.

Prorocy byli bogobojnymi i pobożnymi ludźmi, którzy tak jak każdy inny człowiek mają określoną opinię i ją wyrażają, ale to nie było słowo Pana, to była tylko opinia. Teraz są komentarze na temat prawdziwych i fałszywych proroków w innych miejscach Księgi Jeremiasza i powrócimy do Prawa Prorockiego w Księdze Powtórzonego Prawa 18, które mówi o prorokach, którzy nie głosili słowa Pana, jak byli rozróżnić między nimi. Obaj twierdzą, że są prorokami i obaj przychodzą do ludzi i mówią: „Tak mówi Pan”. Twierdzą, że to robią, więc wydaje się, że do ludzi należy rozstrzygnięcie, który z nich był prawdziwym prorokiem, a który fałszywym prorokiem.

mi. Przykład: 1 Królewska 13 Stary prorok i mąż Boży z Judy

1 Królewska 13 to historia starego proroka w Betel. Zapewne znasz tę historię. Ten mąż Boży z Judy udaje się do Betel, podobnie jak Amos przeciwko Jeroboamowi II, a ten bezimienny prorok z Judy ogłasza Jeroboamowi I wiadomość o ołtarzu, który został zbudowany w Betel po podziale królestwa.

Zauważcie, że w wersecie 2 ten mąż Boży z Judy zawołał przeciwko ołtarzowi na słowo Pana: „O ołtarzu, ołtarzu! Tak mówi Pan: „Domowi Dawida narodzi się syn imieniem Jozjasz Złoży na was ofiary z kapłanów wyżyn, którzy teraz tutaj składają ofiary, i na was spalą się kości ludzkie. „Tego samego dnia mąż Boży dał znak: „Oto znak, który zapowiedział Pan: Ołtarz zostanie rozwalony, a popiół na nim rozsypany”. Kiedy Król słyszy o tym przesłaniu, widzisz w wersecie 4: „Wyciągnął rękę znad ołtarza i powiedział: 'Chwycie go!' Ale ręka, którą wyciągnął w stronę mężczyzny, skurczyła się tak, że nie mógł jej cofnąć. I rozpadł się ołtarz, a jego popiół wysypano”. Tak więc król Jeroboam w wersecie 6 mówi do męża Bożego: „Wstawiaj się do Pana, Boga swego, i módl się za mną, aby moja ręka została przywrócona”. Więc mąż Boży wstawił się u Pana, a ręka króla została przywrócona i stała się taka, jaka była przedtem.

Król powiedział do męża Bożego: „Chodź ze mną do domu i zjedz coś, a dam ci dar”. Lecz mąż Boży z Judy odpowiedział królowi: «Choćbyś mi dał połowę swego majątku, nie poszedłbym z tobą, nie jadłbym tu chleba ani nie pił wody». - Dlaczego? – „Otrzymałem bowiem polecenie od Pana: „Nie wolno wam jeść chleba ani pić wody, ani wracać drogą, którą przybyliście”. . Nie pij wody. „Poszedł więc inną drogą i nie wrócił tą samą drogą, którą przyszedł do Betel”.

Ale idąc dalej, spotyka tego starego proroka. W wersecie 18 ten stary prorok mówi: „Ja też jestem prorokiem, tak jak ty. I anioł powiedział do mnie słowem Pana: „Przyprowadź go z powrotem do swego domu, aby mógł jeść chleb i pić woda.' Ale widzimy, że autor tej narracji napisał w nawiasach stwierdzenie – „Bo go okłamywał. Wrócił więc mąż Boży z nim i jadł i pił w jego domu”. Wiedział, jakie było słowo Pana ; słowo Pana było konkretne. modlił się. Początkowo był posłuszny temu słowu.

Teraz, kiedy ten stary prorok przychodzi, poddaje się, wchodzi i je razem z nim. Werset 20 mówi: „Gdy siedział przy stole”, co się dzieje? „Słowo Pana dotarło do starego proroka. Wołał do męża Bożego, który przybył z Judy: Tak mówi Pan: Zlekceważyliście słowo Pana i nie wykonaliście polecenia, które dał



wam Pan, Bóg wasz. Wróciłeś i jadłeś chleb i piłeś wodę w miejscu, gdzie ci zabronił jeść i pić. Dlatego twoje ciało nie zostanie pochowane w grobie twoich ojców”.

A jeśli przeczytasz dalej w tym rozdziale, z pewnością zobaczysz różnicę między słowem Pana tego starego proroka a jego własnym słowem. Jego słowo było słowem kłamliwym. Znał różnicę między swoim słowem a słowem Pana.

## F. Wniosek

Tak więc próbuję powiedzieć, że w umyśle i sumieniu proroka prorok wie, kiedy wypowiadał słowo Pana, a kiedy wypowiadał swoje własne słowa. Jest tam wyraźne rozróżnienie. Tak więc twierdzenie, że prorocy wypowiadali swoje własne słowo w formie słowa Bożego, wydaje mi się sprzeczne z danymi, które znajdujemy w Piśmie Świętym na temat sposobu, w jaki to działa. Istnieje wyraźna granica lub linia różnicy w umyśle proroka, który sformułował swoje własne słowa w Piśmie Świętym.

## D. Zjawisko proroków Izraela jest tak stare, jak sama historia Izraela

### 1. Historia Izraela i historia proroków pokrywają się ze sobą

Przejdźmy do D. „Fenomen proroków Izraela jest tak stary, jak historia samego Izraela”.

#### A. Starzy prorocy

Nie zamierzam wiele robić w tym punkcie poza stwierdzeniem, że historia Izraela i historia proroków są w dużym stopniu zbieżne. Jeremiasz 7:25, myślę, że już to czytaliśmy, mówi: „Od czasu, gdy wasi przodkowie opuścili Egipt, aż do teraz, dzień po dniu, raz po raz wysyłałem wam moje sługi”. Czas, w którym opuściłeś Egipt, to czasy Mojżesza aż do czasów Jeremiasza, Jeremiasz był tuż

przed wygnaniem babilońskim w 586 rpn. Ale nawet przed Mojżeszem Noe jest nazwany prorokiem w Księdze Rodzaju 9:25-27, a Abraham został nazwany prorokiem w Księdze Rodzaju 20:7. Tak więc istnieją prorocy jeszcze przed i w okresie patriarchalnym.

## B. prorokini

Oprócz proroków płci męskiej w Izraelu były także prorokini, czyli prorokini-kobiety. Tych odniesień jest niewiele, a w niektórych przypadkach nie jest do końca jasne, co mają na myśli. Miriam, siostra Mojżesza, jest nazywana prorokinią w Księdze Wyjścia 15:20. To, co dokładnie tam robi, nie jest takie jasne. Czytamy: „Wtedy Miriam, prorokini, siostra Aarona, wzięła w rękę tamburyn, a wszystkie kobiety poszły za nią, grając na tamburynach i tańcząc. Miriam zaśpiewała im: Śpiewajcie Panu, bo jest bardzo wywyższony. Konia i jego jeźdźca wrzucił do morza”. Kontekst tutaj mówi, że ona chwali Pana muzyką. A pytanie brzmi, jakie jest znaczenie słowa „prorokini”? Czy to ona prowadzi uwielbienie, które miało miejsce, czy też Miriam głosiła słowo Pana? Wrócę do tego później. Ale okazuje się, że jest prorokinią.

Debora jest prorokinią w Księdze Sędziów 4:4. „Debora, prorokini, żona Lappidota, przewodziła w tym czasie Izraelowi”. Jest też sędzią.

Hulda jest nazywana prorokinią w 2 Król. 22:14. Był to czas znalezienia Księgi Prawa Świątyni, kiedy Jozjasz był królem, kiedy znaleziono Księgę Prawa, jak czytamy w wersecie 14: „Kapłan Chilkiasz, Achikam, Akbor, Szafan i Asajasz udali się do mów do prorokini Chuldy, żony Szalluma, syna Tikwy, syna Harchasa, stróża szat. Mieszkała w Jerozolimie, w Drugiej Dzielnicy. Powiedziała do nich: „Tak mówi Pan, Bóg Izraela”. A oto poselstwo; słowo od Pana. Żona Izajasza również była prorokinią. W Księdze Izajasza 8:3 Izajasz mówi: „Potem poszedłem do prorokini, a ona poczęła i urodziła syna”, to jest Maher-Shalal-Chash-Baz. Pytanie brzmi, czy żona Izajasza jest prorokinią, ponieważ jest żoną proroka, czy też dlatego, że pełniła funkcje prorocze? To nie jest jasne. Więc tylko

komentarz, są takie przykłady prorokini.

### C. Kompanie Proroków

Oprócz poszczególnych proroków pojawiają się także wzmianki o grupach lub kompaniach proroków. Takich wzmianek nie było wiele, ale spotykamy je w różnych miejscach, zwłaszcza w Księdze Samuela i Królewskiej. Chcę przyjrzeć się z tobą niektórym z tych odniesień.

#### 1. 1 Sam. 10 – Saul i grono proroków

Pierwszym z nich jest 1 Samuela 10:5-6. Ma to miejsce w procesie wybierania Saula na króla. Saul szukał bydła swojego ojca i udał się do Samuela, aby zasięgnąć informacji, a Pan powiedział Samuelowi: „Człowiek, który przychodzi do ciebie, to człowiek, którego wybrałem na króla, namaść go. Ma być królem całego ludu”. Więc Samuel to robi. Następnie w 10:1 czytasz Księgę 1 Samuela „Pan cię namaścił”. Jednak w dalszej części rozdziału 10 Samuel mówi Saulowi, że pewne rzeczy mają się wydarzyć w tym czasie, gdy Pan wybrał go na króla. W wersecie 5 czytamy: „Potem udacie się do Gibe'a Boga, gdzie znajduje się posterunek filistyński. Zbliżając się do miasta, spotkasz procesję proroków”. W hebrajskim jest słowo, które NIV tłumaczy jako „procesję” proroków. Naprawdę oznacza to „grupę” lub „zespół proroków”. Tak więc „spotkasz grupę proroków przychodzących z wysokiego dziedzińca, przed którymi grają na cytrach, tamburynach, fletach i harfach, i będą prorokować”. Więc tutaj jest towarzystwo proroków prorokujących. „Duch Pański zstąpi na ciebie z mocą i będziesz prorokował z nimi, i zmienisz się w inną osobę. Gdy te znaki się wypełnią, czyn, co ci przyjdzie do głowy, bo Bóg jest z tobą”. Tych znaków było więc kilka. To był ostatni z nich. Czytasz, że tak to działa. W wersecie 9 czytamy: „Saul odwrócił się, by opuścić Samuela, a Bóg zmienił serce Saula i wszystkie te znaki wypełniły się tego dnia. Kiedy przybyli do Gibe'i, spotkała ich procesja proroków. Duch Boży zstąpił na nich z mocą i przyłączył się do ich

prorokowania”. Tak więc tutaj jest odniesienie do procesji lub grupy proroków prorokujących.

Teraz w tym momencie – wrócimy do tego później – ale w tym miejscu chcę poczynić tylko krótki komentarz na temat tego, co się tutaj dzieje w odniesieniu do słowa „prorokować”. Kim byli ci prorocy, ta grupa proroków, co ci prorocy robili? *Naba*, słowo oznaczające „prorokowanie”, czasownik, ma wiele znaczeń. Normalnie powiedzielibyśmy, że ten człowiek był prorokiem, *nabi*, albo ten człowiek prorokował jakiś czas temu i umarł. Myślimy o nim jako o kimś, kto głosił słowo Pana. Ale jeśli spojrzysz na użycie, wydaje się, że istnieje lub jeśli spojrzalesz na rdzeń *naba* w Brown, Driver i Briggs, jedno znaczenie brzmi „prorokuj w stanie ekstazy”. W 1 Samuela 10:5, ostatnie zdanie, NIV mówi: „Będą prorokować”. NRSV mówi: „Wpadną w proroczy szal”. Tłumaczenie z Berkley mówi: „Będą w ekstazie”. Wchodzicie więc w pytanie, jakie jest znaczenie tego rdzenia *naba*, które oznacza wypowiedzanie słowa Bożego w normalnym stanie lub tak, aby wpadli w stan ekstazy i powiedzieli coś lub zaśpiewali coś w tego rodzaju oprawie umysłu.

Jeśli spojrzysz na swoje cytaty, strona 2, EJ Young omawia to w swojej książce *My Servants, the Prophets*. On mówi o tym fragmencie 1 Samuela 10. Powiedział: „Powinniście być bardzo ostrożni, jednak w tym tekście nie ma żadnej wskazówki, która sugerowałaby, że prorocstwo zostało wywołane przez muzykę, tak jakby muzyka była środkiem pobudzającym. Instrumenty muzyczne niesiono przed proroków. Podana implikacja jest taka, że byli zatrudnieni jedynie jako towarzyszenie, stąd zaangażowane prorokowanie nie było bezsensownym bredzeniem, ale raczej pobożnym wychwalaniem Boga przy akompaniamencie muzyki. To jest interpretacja Younga. Odbywało się tu pobożne uwielbienie Boga przy akompaniamencie muzyki, co oddaje odsłowna forma tego słowa *naba* „prorokować”. Mówi, że „jeśli używamy słowa ekstaza do opisanie proroków” – jest wielu ludzi, którzy to robią, komentuje to – „musimy używać tego słowa ostrożnie. Nie ma wątpliwości, że znajdowali się pod nieodpartym wpływem

Boga, ponieważ powiedziano Saulowi, że gdy spotka się z prorokami, Duch Jahwe nadejdzie na niego i będzie prorokował z nimi. Spełnienie się tej przepowiedni jest opisane w następujący sposób – kiedy duch rzucił się na nich, prorokował pośród nich. Następnie 10b, o ile nie wydaje się, że akty prorokowania w tym konkretnym przypadku były wynikiem napływu Ducha, Duch Boży zstąpił na proroka i w rezultacie prorokował. Źródła stanu ekstazy nie należy zatem szukać w obecności muzyki, ani w dobrowolnym towarzystwie, ani w zarażeniu, ani też żadnych narzuconych sobie lub wywołanych bodźcach, ale jedynie w przypiływie Ducha Bożego ”.

Więc to Duch Boży zstępujący na Saula powoduje, że przyłącza się do tej grupy lub grupy proroków, robi to, co oni robili, co Young postrzega jako entuzjastyczne uwielbienie Boga. Lub którego to słowo *naba* użyło do opisanie tego, co się dzieje. Na razie moim celem zwrócenia waszej uwagi na ten fragment jest przede wszystkim pokazanie wam odniesienia do grupy proroków, a nie pojedynczego proroka, ale grupy proroków. Porozmawiamy później o tym, co oni robili i co ogólnie robiły te grupy, i czym jest ta idea ekstatycznych zjawisk związanych z prorokowaniem, ale na razie oto grupa proroków w 1 Samuela 10.

## 2. 2 Królewska 2-4 Elizeusz i grono proroków, Jerycho, Betel...

W czasach Elizeusza macie odniesienia do grup proroków w różnych miejscach. W 2 Król. 2:3 czytamy: „Grupa proroków w Betel wyszła do Elizeusza i pytała: Czy wiesz, że Pan zabierze dziś od ciebie twego pana?”. W 2 Król. 2:5, jest też grupa w Jerychu, grupa proroków w Jerychu udała się do Elizeusza. W 2 Król. 4:38 „Elizeusz wrócił do Gilgal, a w tej okolicy panował głód. Kiedy grupa proroków spotykała się z nim, powiedział do swego sługi: „Nastaw duży kocioł i ugotuj dla nich trochę gulaszu”. Istnieją trzy odniesienia do grup proroków w Betel (2 Król. 2: 3 ), Jerycho (2 Krl 2:5) i Gilgal (2 Krl 4:38) i jest kilka innych odniesień.

### 3. 1 Sam. 19: Saul i kompanie prorocze

Powinienem był wspomnieć o tych wzmiankach o Królach, o wzmiance z 1 Samuela 19:20. Dzieje się tak po tym, jak Saul został odrzucony, Dawid został namaszczoney, aby go zastąpić, a Dawid odniósł sukces w bitwie, a Saul staje się zazdrosny. Saul próbuje zabić Dawida, a Dawid zostaje ostatecznie wypędzony z dworu i zostaje uchodźcą. Ale najpierw udaje się do Samuela, gdy ten ucieka przed Saulem. Najpierw poznajmy kontekst. W 1 Samuela 19:18 czytamy: „Gdy Dawid uciekł i uciekł, udał się do Samuela do Rama i opowiedział mu wszystko, co mu zrobił Saul. Potem on i Samuel udali się do Najoth i tam się zatrzymali. Doszło do Saula słowo: „Dawid jest w Najoth w Rama”; więc wysłał ludzi, aby go pojмали. Ale kiedy zobaczyli grupę proroków prorokujących, a Samuel stał tam jako ich przywódca, Duch Boży zstąpił na ludzi Saula i oni również prorokowali”. Oto więc grupa proroków, Samuel jest ich przywódcą. Oni prorokują; cokolwiek robią, nie jest całkiem jasne. Ci agenci Saula przybywają, próbując schwytać Dawida, i co się z nimi dzieje? Duch Boży zstępuje na nich i zaczynają prorokować. Znowu, cokolwiek to znaczy.

Powiedziano to Saulowi, więc wysłał więcej ludzi i oni też prorokowali. Saul wysłał ludzi po raz trzeci. „W końcu sam wyruszył do Rama i udał się do wielkiej cysterny w Secu. I zapytał: „Gdzie są Samuel i Dawid?”. „W Najoth w Rama” — powiedzieli. Saul udał się więc do Najoth w Rama. Lecz Duch Boży zstąpił na niego i szedł prorokując, aż przybył do Najoth. Zdjął szatę i prorokował w obecności Samuela. Leżał tak cały dzień i całą noc. Dlatego lud mówi: „Czy Saul jest także wśród proroków?”

Wróć do tego później, ale tutaj chcę zwrócić uwagę na znaczenie tego terminu *naba* i jakiego rodzaju nienormalne zachowanie może być związane z użyciem tego słowa. To jest kwestia relacji ekstatycznego stanu, który zstąpił na proroka, który umożliwił mu mówienie, jeśli o to chodzi. Myślę, że sedno jest tutaj jasne, że duch Boży zstępuje na posłańców Saula, a także na samego Saula w sposób, który uniemożliwia im zrobienie tego, co zamierzali zrobić, czyli

schwytanie Dawida, i nie mogli nie rób tego. Duch nie pozwolił im na to. Chociaż w związku z tym powiedziano, że prorokują.

W porządku, więc mamy te dość liczne odniesienia do tych samych rzeczy. Dokładnie, jakie są funkcje tych grup lub grup proroków, nigdy nie jest bardzo jasne. Mogli być pomocnikami lub uczniami Samuela, Eliasza i Elizeusza. Pojawiają się w czasach Samuela, Eliasza i Elizeusza. Być może powierzono im zadanie asystowania prorokowi w krzewieniu prawdziwej religii w społecznościach, w których żyli.

#### 4. 1 Królewska 20 – Przemawia Prorok Kompanii Proroków

Jest tylko jeden fragment – i to w 1 Król. 20:35-43 – gdzie członek grupy proroków wypowiada słowo boskiego objawienia. Jest tylko jeden taki przypadek. Może powinniśmy się temu przyjrzeć. W 20:35 czytamy: „Z rozkazu Pana jeden z synów proroków rzekł do swego towarzysza: „Uderz mnie swoją bronią”. To wyrażenie „synowie proroków” [bene hanabiim] jest czasami tłumaczone w NIV jako „towarzystwo proroków”, a czasem bardziej dosłownie jako „synowie proroków”. I jeden z tej kompanii mówi do innego członka kompanii: „Uderz mnie swoją bronią”, ale jego towarzysz odmówił. Dlatego prorok powiedział: „Ponieważ nie usłuchaliście Pana, gdy tylko odejdziecie ode mnie, zabije was lew. ' A gdy ten człowiek odszedł, znalazł go lew i zabił.

Prorok znalazł innego mężczyznę i powiedział: „Uderz mnie, proszę”. Więc ten człowiek uderzył go i zranił. Potem prorok poszedł i stanął przy drodze, czekając na króla”. I król przychodzi. „Kiedy król przechodził, prorok zawołał do niego: „Twój sługa wszedł w sam środek bitwy, a oto przyszedł do mnie ktoś z jeńcem i powiedział: Strzeż tego człowieka. życie za jego życie, albo zapłacisz talent srebra. Kiedy twój sługa był zajęty tu i tam, mężczyzna zniknął. „Taki jest twój wyrok” — powiedział król Izraela. „Sam go wydałeś”. Wtedy prorok szybko zdjął opaskę z oczu, a król Izraela rozpoznał go jako jednego z proroków i powiedział do króla: „- i oto jeden przypadek, w którym członek jednej z tych firm

daje słowo od Pana, – „Tak mówi Pan:” – a to prorok mówi do Achaba – „uwolniłeś człowieka, który wydałem na śmierć. Dlatego twoje życie za jego życie, twój lud za jego życie. jego ludzie.’ Ponury i zły król Izraela udał się do swego pałacu w Samarii”. To był Ben-Hadad, syryjski władca, którego Achab uwolnił i ten prorok go potępia. Masz więc jeden przykład ze wszystkich odniesień do grup proroków, gdzie członek grupy faktycznie głosi słowo Pana. Jaka była zatem funkcja tych firm? Jak powiedziałem, nie jest to do końca jasne.

### 5. Funkcja Kompanii Proroków

Jeśli spojrzysz na swoją stronę z cytatami na dole strony, Hobart Freedman *Wstęp do proroków Starego Testamentu*, komentuje on: „Jaka była zatem prawdziwa funkcja i cel synów proroków? („Synowie proroków” jest tłumaczone jako „towarzystwo proroków”). Próbując odpowiedzieć na to pytanie, dobrze byłoby zwrócić uwagę na ich funkcję w tych fragmentach, w których wspomniano o nich w Piśmie Świętym. Po pierwsze, przedstawiono ich jako mieszkających razem we wspólnych mieszkaniach w ośrodkach religijnych, takich jak Gilgal, Betel, Jerycho, siedzących przed wielkim prorokiem, gdzie być może udzielono im duchowych wskazówek”. zamierzam do tego wrócić. Nie jestem pewien, czy to część tego.

„Po drugie, inną duchową funkcją tych grup było wspólne prorokowanie”, jak w 1 Samuela 10:5 i następnych, którym już się zajmowaliśmy. „To, czym było to prorokowanie i jaką przybrało formę, było przedmiotem wielu spekulacji. 1 Samuela 10 wydaje się wskazywać, że częścią tego było śpiewanie chwały Bogu. Grupa proroków schodziła z wyżyny, gdzie uczestniczyli w jakiejś formie praktyk religijnych i prorokowali przy akompaniamencie instrumentów muzycznych. Dowód na to, że była to akceptowana metoda wyrażania proroctw, jasno wynika z 1 Kronik 25:1-3”. Jest jeszcze jedno miejsce, w którym prorokowanie kojarzy się z muzyką. „W ten sposób grupy nie będą prorokować po prostu indywidualnie, ale wspólnie, w procesji w różnych miejscach publicznego uwielbienia i kultu”. Więc



to jest drugi cel wspólnego prorokowania w jakikolwiek sposób, który jest rozumiany.

„Po trzecie, działali również jako duchowi posłańcy w ważnych sprawach dotyczących Izraela. Widać to, gdy Elizeusz posyła jednego z synów prorockich, aby namaścił Jehu na króla Izraela, i ponownie, gdy Bóg posłał innego posłańca sądu, aby wypowiedział słowo nagany królowi Achabowi za jego pobłażliwość w postępowaniu z Ben-Hadadem” – pierwsza fragment, który właśnie obejrzelśmy w 1 Krl 20. Zatem Freeman sugeruje, że te grupy były jedną, odbiorcami instrukcji od przywódcy, takim jak Samuel lub Elizeusz, dwiema przywódcami publicznego uwielbienia i uwielbienia oraz trzema posłańcami. Nie jestem więc pewien, czy możemy powiedzieć o wiele więcej. Nawet niektóre z nich można kwestionować i porozmawiamy o tym trochę więcej w przyszłym tygodniu. Szczególnie numer jeden. Czy te grupy proroków musiały zostać poinstruowane lub wykształcone, aby mogły wykonać prorocze zadanie?

## 2. Synowie proroków

Dobra, po drugie, członków tych kompanii zaczęto nazywać [ *bene hanebiim* ]. To zdanie pojawia się dziewięć razy w Starym Testamencie. Wszystkie między 1 Król. 20 a 2 Król. 9. Było to od czasów Achaba do objawienia Jehu, czyli około 974 do 841 pne. jesteście tego świadomi w tekście NIV, jakie jest hebrajskie sformułowanie. Widzicie, w 2 Król. 2-3, gdzie czytacie „towarzystwo proroków w Betel”, hebrajskie sformułowanie, *bene hanebiim*, synowie proroków z Betel, a NIV przetłumaczyło to jako „towarzystwo proroków”. Myślę, że zrobili to, aby czytelnik w języku angielskim nie był zdezorientowany co do intencji. Czy to były dzieci proroków, synowie proroków, czy też jest to prorok, a prorok miał dzieci i to dzieci proroków w Betel przychodzą do Elizeusza i proszą? Tak więc całkiem konsekwentnie, choć nie zawsze, NIV tłumaczy „*bene hanebiim*” jako „towarzystwo proroków”, a nie jako „synowie proroków”. W 2 Król. 2:3, 2:5, 2:7, 2:15, 4:1, 4:38, 5:22, 6:1 NIV

ma „towarzystwo proroków” i w każdym przypadku są to „synowie proroków” w języku hebrajskim.

#### A. Różne znaczenia terminu „syn” (ben) itp.

Teraz w biblijnym użyciu termin „syn” może oczywiście oznaczać dziecko płci męskiej, tak jest zwykle używany. Może oznaczać „potomek”. Semickie użycie tam, chociaż nie jest hebrajskie, można zobaczyć w Mateusza 1:1, „Jezus Chrystus, Syn Dawida” – „syn” w znaczeniu „potomek”. Ale może też oznaczać „członka grupy”. Myślę, że w tym trzecim znaczeniu, „członek grupy”, słowo to jest użyte w tym wyrażeniu „synowie proroków”. To właśnie jako członkowie proroczej kompanii nazywani są synami proroków. Nie oznacza to czegoś w rodzaju dzieci kaznodziei lub dzieci proroka.

Teraz widzę, że mój czas się skończył. Chcę przyjrzeć się kilku przykładom użycia słowa „*ben*” lub „syn” tam, gdzie wyraźnie nie używa się go w znaczeniu dzieci, ale w znaczeniu „członek grupy”. Zatrzymamy się więc w tym miejscu, zaczniemy od tego i ruszymy do przodu w przyszłym tygodniu.

Transkrypcja: Miranda MacKinnon  
Wstępna edycja: Ted Hildebrandt  
Redakcja końcowa: Katie Ells,  
z narracją Teda Hildebrandta